

Mükemmellik modeli ile ilgili aldığımız eğitimde, kalite gelişimi hakkında örnekler verilirken, “yaşı müsait olanlar hatırlarlar, Japon malı, tapon malı denirdi, yıl 1950’lilerde” diye bir cümle duyunca hemen not aldım. Bu sözü hatırlamaya çalıştım ama tabiki duymamıştım.

Yeniden ayağa kalkma çabası içine giren Japonya, kısıtlı doğal kaynakları, kısıtlı insan kaynakları ile tam anlamıyla küllerinden doğmayı başarmıştı.

Bu süreçte krizi Japonlar mı yönetti, Amerikalılar mı yönetti. Şu belliki ABD Japonya'nın incinen milliyetçilik duygularını başıboş bırakmamak için uğraştı.

Bir çok konuda uzman pesonel, Japonya'ya gönderen Amerika, Union of Japanese Scientists and Engineers (JUSE)'nin düzenlediği seminerler ile Japon mühendis ve bilimadamlarını, Japon mühendislerinin de inandığı İstatistiksel Proses Kontrolü ile tanıştırdı. Pek çok üst düzey yönetici ve mühendis üretimde kaliteyi sağlayabilmek üzere İPK'nın önemini kavlıyor ve İPK uygulamalarını yaygınlaştırıyordu. Bir sonraki adımları bu konunun en başarılı uzmanlarından Edwards Deming'in Japonya'ya çağırılmasıydı.

Deming'in seminerleri ve sonrasında eğitilenlerin verdiği eğitimler ile ürün kalitesini sağlamak üzere İPK, fabrikalarda uygulamada da yaygınlaşmaya başladı. Kısa sürede ulusal test laboratuvarları, ürün kalitesi, toplam kalite, stratejik kalite derken bildiğiniz gibi kendilerine özgü modeller yaratmaya başladılar. Japonya kalite alanında ödül uygulamasına geçen ilk ülke oldu. Deming adını verdikleri kalite ödülünü 1950 yılında uygulamaya koydular.

Japonya'da aldığım uygulamalı eğitim süresince ziyaret ettiğimiz her bir fabrikada ve özellikle JISHA Tokyo merkezinde dinlediğimiz kalite yolculuğu konulu seminerinde Seiri, Seiton, Seiso, Seiketsu, Shitsuke yani Japonların 5S felsefesinin devamlı altını çizerek anlatmışlardır.

Bildiğiniz gibi Japonlar hiç bir şey icat etmediklerini, ama icat edileni geliştirdiklerini her fırsatta gocunmadan ve gururla söylerler. Kalite yaklaşımında ; Amerika'dan transfer edilen bilginin, Japonların çalışma ahlakı ve yönetim anlayışından aldığı güç ile değişimi kısa sürede gerçekleştirmelerini sağlamıştır.

Deming'in Japonya'da 1950 yılında verdiği eğitimin notlarını bu sayfadan okuyabilirsiniz. http://deming.eng.clemson.edu/pub/den/deming_1950.htm

Bugüne kadar hangi şirketlerin bu ödülü kazandığını görmek için; http://www.juse.or.jp/e/deming/10_prize_list.html#04